

Granat typu F-1

Granat obronny typu F-1

Radziecki żołnierz z swoim osobistym wyposażeniem, 1944 rok

Historia konstrukcji

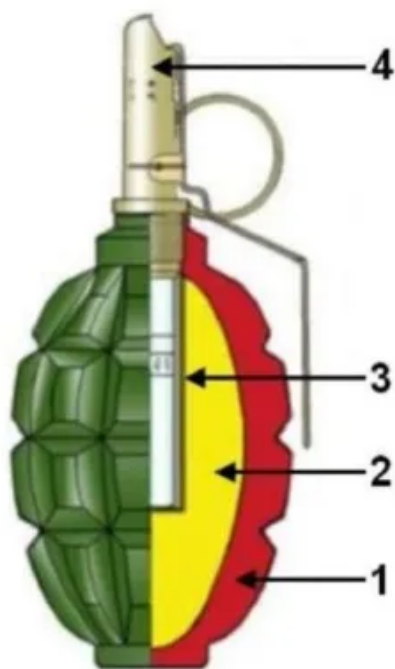
Radziecki granat obronny F-1 został opracowany w latach 30.-tych XX wieku. Jego pierwowzorem jest brytyjski granat obronny No.5, tzw. bomba Millsa, wprowadzonego w 1915 roku, podczas trwania w Europie I Wojny Światowej (Wielkiej Wojny).

Rosyjski odpowiednik powstał w 1939 roku i różnił się od swojego pierwowzoru przede wszystkim typem zastosowanego zapalnika, a drobniejsze zmiany dotyczyły sposobu elaboracji oraz technologii odlewania korpusów granatów. Kolejne zmiany zapalnika dokonano w 1942 roku (UZRG), które wraz z unifikacją z produkowanym granatem zaczepnym RG-42. Masywny odlewany korpus granatu charakteryzuje się słabą fragmentacją. Powstaje bowiem około od 100 do 300 odłamków o bardzo zróżnicowanej masie, dlatego też promień skuteczny był stosunkowo niewielki i ogólnie powstająca bardzo nierównomierna ilość odłamków. Zaś niektóre większe odłamki granatu miały większy zasięg i mogły

też stanowić zagrożenie dla samego rzucającego.

Dlatego też to właśnie granat F-1 stał się wzorcem nie tylko w Związku Radzieckim, ale też na całym świecie dla rodziny podobnych granatów powstających w okresie międzywojennym, jak i po zakończeniu II Wojny Światowej i mimo pojawiania się często o wiele nowocześniejszych modeli granaty te po dziś dzień są używane na niemal całym świecie, również w Wojsku Polskim. Jego żeliwny korpus (odlewany) pozwala na powstanie nawet do 1000 drobniejszych odłamków.

Budowa i dane taktyczno – techniczne granatu ręcznego wz. F-1

Dane taktyczno – techniczne granatu ręcznego F-1	
Rodzaj granatu:	obronny
Działanie bojowe:	odłamkowe
Sposób działania urządzenia pobudzającego:	czasowe ze zwłoką
Czas opóźnienia działania zapalnika:	3,2 – 4 s
Promień rozrzutu i rażenia odłamkami:	200 m
Masa granatu:	700 g
Masa ładunku kruszącego:	60 g
Odległość rzutu granatem:	35 – 45 m

Budowa granatu ręcznego F-1:

- 1- skorupa granatu
- 2- ładunek kruszący
- 3- tuleja środkowa
- 4- zapalnik UZRGM

Ręczny granat obronny F-1 był produkowany w Polsce w okresie w kilka lat po zakończeniu II Wojny Światowej, aż do końca lat 80.-tych XX wieku, wzorowane na bazie oryginalnych radzieckich egzemplarzy. W Polsce producentem granatów obronnych F-1 były: Zakłady Sprzętu Precyzyjnego „Niewiadów”, wcześniej także Zakłady Metalowe „Mesko” w Skarżysku-Kamiennej.

Wersje granatów

Autor – zdjęcia: Dawid Kalka

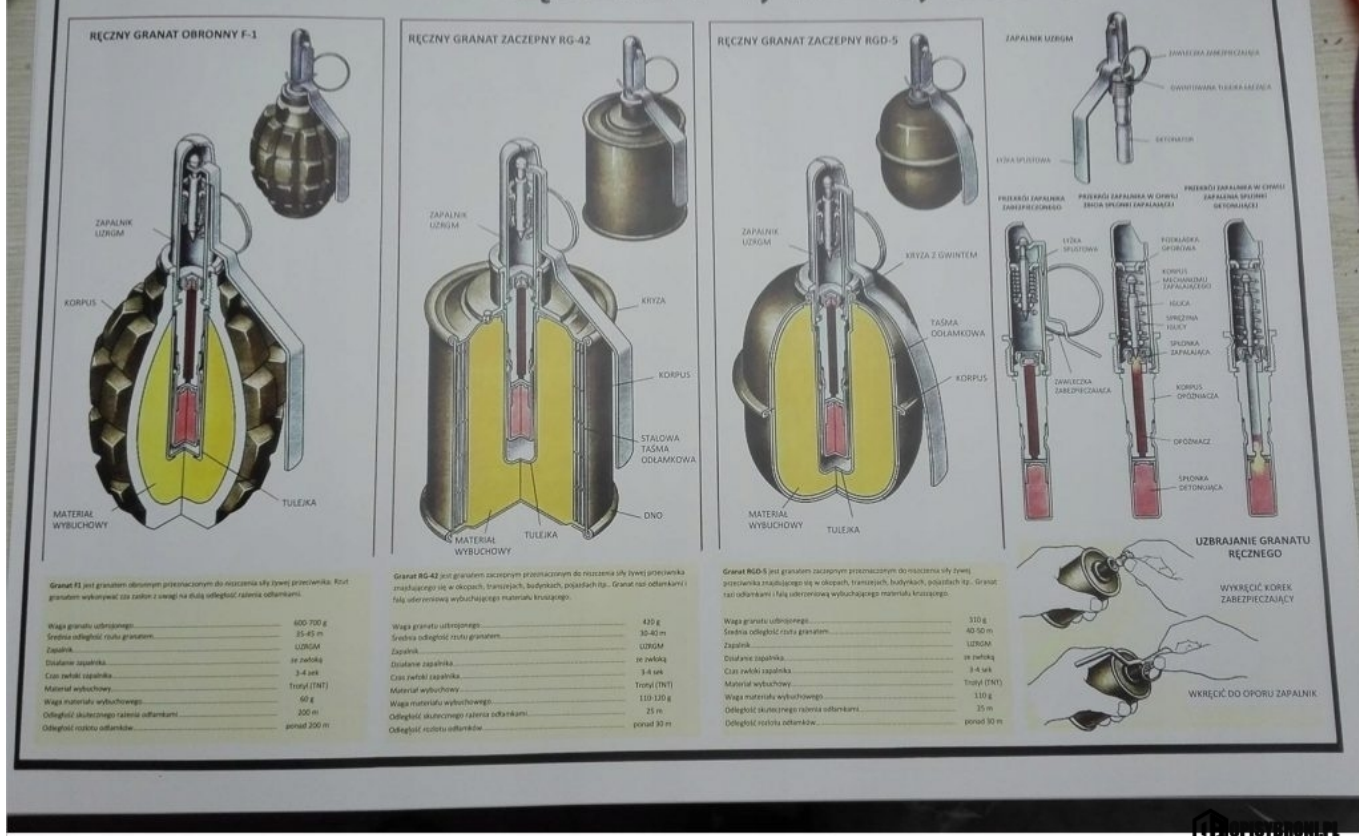
Kraków, Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa "Nila"

- Treningowy – korpus granatu bojowego, bez materiału wybuchowego, przeznaczony do treningu rzutu bez zapalnika lub z zapalnikiem treningowym (korpus malowany na czarno z białym pasem)
- Szkolny – do nauki budowy i eksploatacji i znakowania (bez materiału wybuchowego, oznaczony białym pasem)
- Przekrój – do nauki jego budowy

Tytuł i sygnatura instrukcji

- Instrukcja piechoty. Granaty ręczne Szkol. 161/61

GRANATY RĘCZNE F-1, RG-42, RGD-5

Opis konstrukcji

F-1 jest granatem obronnym, którego głównym elementem jest żeliwna skorupa, wewnątrz której znajduje się materiał wybuchowy (trotyl). Zewnętrzna powierzchnia posiada nacięcia, mające wymusić fragmentację. W górnej części znajduje się otwór gwintowany, w który jest wkręcony zapalnik UZRG (Uniwersalny Zapalnik Ręcznych Granatów – Modernizowany). Zapalnik ten jest uzbrajany w chwili rzutu.

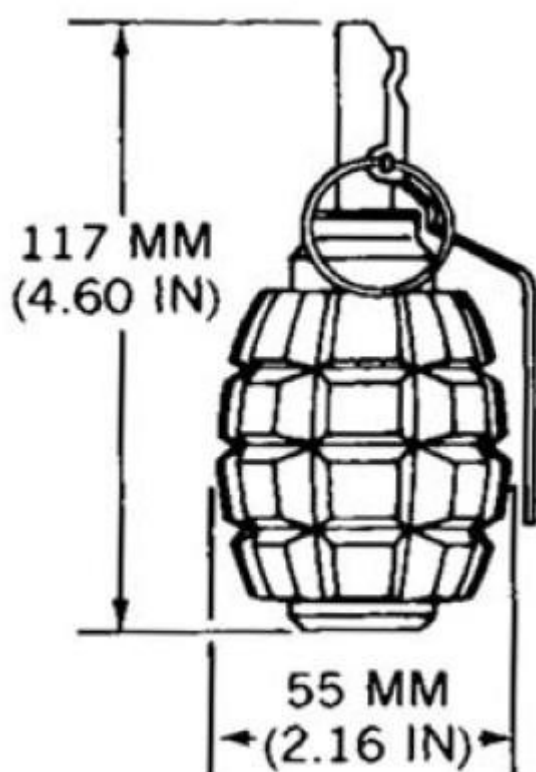
Autor – zdjęcia: Dawid Kalka

Tomasz Mazowiecki, Skansen Rzeki Pilica

Ogólna charakterystyka broni

- Przeznaczenie: do rażenia siły żywej przeciwnika (zza ukrycia)
- Typ broni ręczny granat, obronny
- Rodzaj działania rażącego: odłamkowe
- Typ zastosowanego zapalnika: czasowy, ze zwłoką pirotechniczną UZRG

Podstawowe dane taktyczno-techniczne

- Wysokość granatu: nieuzbrojonego – 86 mm, uzbrojonego w zapalnik UZRG – 128 mm
- Średnica granatu (korpusu): 54 mm
- Masa granatu: nieuzbrojonego – 650 g, uzbrojonego 700 g

- Masa zastosowanego materiału wybuchowego: 60 g
- Rodzaj zastosowanego materiału wybuchowego: trotyl
- Średnia odległość rzutu granatem: średnio 35-45 metrów
- Skuteczny promień rażenia granatu: do 30 metrów
- Promień bezpieczeństwa: do 200 metrów
- Czas działania zapalnika: 3,2-4 sekundy

Bibliografia

1. Ministerstwo Obrony Narodowej
2. Tomasz Szczerbicki, Broń Strzelecka Wojska Polskiego 1943-2016, Vesper 2016 rok
3. Najnowsze uzbrojenie Wojska Polskiego Siły lądowe, Ministerstwo Obrony Narodowej, wydawnictwo Bellona 2018 rok
4. Andrzej Ciepliński, Ryszard Woźniak, Encyklopedia współczesnej broni palnej (od połowy XIX wieku), Wydawnictwo „WIS”, Warszawa 1994 rok
5. https://pl.wikipedia.org/wiki/Granat_F-1